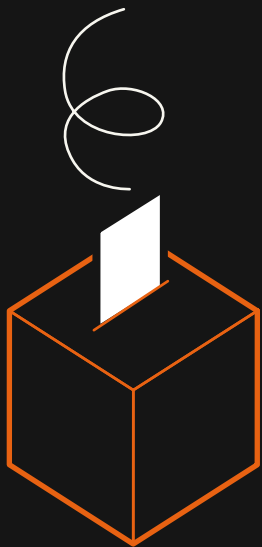

Sami Borg &
Kari Koljonen

KÄYTTÖ- LIITTYMÄ VAALEIHIN

Tutkimus
vaalikoneista
kansalaisten,
ehdokkaiden
ja journalismin
näkökulmista

TAMPERE UNIVERSITY PRESS

Käyttöliittymä vaaleihin

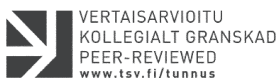
Sami Borg & Kari Koljonen

Käyttöliittymä vaaleihin

**Tutkimus vaalikoneista kansalaisten, ehdokkaiden ja
journalismin näkökulmista**

<http://www.tuni.fi/tup>

©2020 Tekijä ja Tampere University Press

Teoksen verkkoversio on avoimesti saatavissa <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-359-026-7>
Nimeä-EiKaupallinen-EiMuutoksia 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä (CC BY-NC-ND 4.0)

Kannen suunnittelu
Miika Immonen

Typografia ja taitto
Sirpa Randell

ISBN 978-952-359-027-4 (painettu, nid.)
ISBN 978-952-359-026-7 (pdf)

Kustantaja: Tampere University Press, Tampere, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

Sisällys

Esipuhe	13
1 Johdanto	15
Vaalikoneet ja äänestäminen tutkimuksen kohteina	16
Vaalikoneet ja demokratia	17
Vaalikoneet, edustus ja äänestäminen	21
Suomi innostuksen ja tutkimuksen eturintamassa	28
Tutkimushanke sekä päätavoitteet ja -kysymykset	31
Tutkimusaineistot	36
Kirjan rakenne	38
2 Vaalikoneiden suosio, kohderyhmät ja laatukriteerit	40
Vaalikoneiden suosio ei johdu vain internetin käytön kasvusta	40
Suomalaiset ovat ahkeria internetin käyttäjiä	43
Internetin käyttö yhteiskunnallisena osallistumiskanavana yleistyy	44
Internetin käyttö vaaleissa on kasvanut tasaisesti	46
Suomalainen vaalijärjestelmä on otollinen vaalikoneiden kannalta	50
Laatukriteerit: hyvä vaalikone on kattava, avoin ja tasapuolinen	52

3	Vaalikoneiden kirjo kaksissa vaaleissa	57
	Median vaalikoneet eduskuntavaaleissa: yhdenmukaisia ratkaisuja neljässä eri kategoriassa	58
	Järjestövaalikoneet eduskuntavaaleissa: enemmän hajontaa kuin median koneissa	63
	Median vaalikoneet presidentinvaalissa: oma kone julki vain isoimmilta toimijoilta	65
	Mitä enemmän koordinoitavaa ja uudistettavaa, sitä aiemmin lähdetään liikkeelle	68
	Kysymyksiä testattiin niin tutkijoilla kuin yleisöllä	72
	Ajoitusta vaalikoneen avaamiseen haetaan vaalikalenterista ja mediakilpailusta	76
	Vaalikoneiden suositelluin ehdokas, yhdenmukaisin puolue ja kiistelty vaalibotti	78
	Samanaikaisesti tavoitellaan yhteiskunnan yleistä etua ja yksilöä miellyttävää palvelua	82
	Uusia avauksia kaivataan, mutta luotettavuudesta ja puolueettomuudesta tinkimättä	85
4	Vaalikoneista aineksia vertailuihin ja tukea tentteihin ja henkilöjuttuihin	87
	Vaalikonedataa hyödynnetään yhä monipuolisemmin journalismissa	90
	Vaalikoneuutisointia presidentinvaalissa: HS ja Yle analysoivat, Iltalehti ja MTV referoivat	93
	Vaalikoneuutisointia eduskuntavaaleissa: Yle ja HS tuotteliaimmat ja visuaalisimmat	99
	Lähdemielitymykset ja tekniset vaikeudet vaalikonedatan hyödyntämisen esteinä	108
	Analyttinen ja havainnollistava vaalikonejournalismi on resurssikysymys	113

5	Presidentinvaalin päiväjärjestys ja vaalikoneiden agendat	116
	Teemat vaalikoneissa: puolet haastattelua haettuun työhön, puolet utelua arvomaailmasta	121
	Teemat vaalikoneuutisoinnissa: median omista ponnisteluista kerrottiin näyttävästi	127
	Teemat vaaliuutisoinnissa: politiikan sisältökysymykset jäävät vaaliteemojen jalkoihin	130
	Ehdokkaat vaaliuutisoinnissa: Niinistön näkyvyys runsaampaa muihin ehdokkaisiin verrattuna	134
	Journalistit pitävät vaalikoneiden agendavaikutusta vähäisenä	141
	Vaalikoneista voisi ammentaa asiapitoisempia näkökulmia mediajulkisuuteen	144
6	Vaalikoneiden käyttömäärät ja käyttötavat sekä mielipiteet vaalikoneista	147
	Käyttö vaihtelee valitsijaryhmittäin	148
	Televisio ja sanomalehdet useimmille vaalikoneita tärkeämpiä tiedonsaantikanavia	154
	Useimmat suhtautuvat vaalikoneisiin myönteisesti, tervettä kriittisyyttäkin löytyy	158
	Vaalikoneiden käyttötavat: nuorille vaalikone on suosittu työkalu	164
	Suhtautumis- ja käyttötavat osoittavat vaalikoneet sekä tiedon oikopoluksi että viihteeksi	168
	Asiaa vai ajanhukkaa?	171
7	Vaalikoneiden vaikutukset äänestyspäätöksiin	174
	Yleiset edellytykset vaalikoneiden vaikuttavuudelle ovat olemassa	176
	Vaalikoneet lisäävät kiinnostusta äänestämiseen, mutta vaikutusta äänestysprosenttiin on vaikeaa arvioida	178
	Vaalikoneiden vaikutus puoluevalintaan ei ole kovin suurta	184
	Vaalikoneet vaikuttavat useimpien nuorten äänestäjien ehdokasvalintaan	191
	Vaalikoneet vaikuttavat ja eivät vaikuta	197

8	Ehdokasnäkökulma vaalikoneisiin	200
	Vakavasti otettavat ehdokkaat löytyvät vaalikoneista	201
	Kampanjapäälliköiden arvioita vaalikoneista ja niihin vastaamisesta presidentinvaalissa 2018	204
	Presidenttiehdokkaiden kampanjatiimit vastaavat vaalikoneisiin huolellisesti, mutta vastauksia ei hyödynnetä aktiivisesti kampanjoissa	210
	Ehdokkaiden mielestä vaalikoneita on eduskuntavaaleissa liian paljon	212
	Joka kolmas kansanedustajaehdokaas kritisoi vaalikoneiden sisältöä	214
	Vihattu ja rakas vaalikone	217
9	Suomalaiset vaalikoneet ja vaalikonejournalismi 2020-luvulla	221
	Hyvä tuote menestyy	222
	Vaalikoneiden tarjonta on säilynyt runsaana	223
	Politiikan toimittajilla olisi annettavaa vaalikoneen kehittelyyn	225
	Vaalikoneet jäävät sivuosaan vaalijulkisuuden loppusuoralla	227
	Monille nuorille vaalikoneet ovat käyttöliittymä vaaleihin .	229
	Vaalikoneet innostavat nuoria uurnille ja vaikuttavat nuorten ehdokasvalintoihin	233
	Vaalikoneet ehdokkaiden silmin: vaalit eroavat toisistaan ...	235
	Pohdintaa vaalikoneiden kehittämismahdollisuuksista: kolme SWOT-analyysiä	236
	Vaalikoneet 2020-luvulla	250
	Lähteet	252
	Liitteet	271
	Liite 1. Perustiedot tutkimusta varten kootuista uusista kyselyaineistoista	273
	Liite 2. Vuoden 2018 presidentinvaalin ja vuoden 2019 eduskuntavaalien tulokset	276
	Liite 3. Muut liitetaulukot	278

Kuviot ja taulukot

<i>Kuvio 2.1.</i> Äänioikeutettujen yhteiskunnallinen osallistuminen internetissä viimeksi kuluneiden neljän vuoden aikana, alle 30-vuotiaat ja kaikki äänioikeutetut	46
<i>Kuvio 2.2.</i> Kuinka paljon seurasit eduskuntavaaleja 2019 seuraavista tiedotusvälineistä?	47
<i>Kuvio 2.3.</i> Vaalikoneiden käyttö eduskuntavaalien tietolähteenä viidessä ikäryhmässä vuosien 2003–2019 eduskuntavaaleissa	48
<i>Kuvio 6.1.</i> Miten on käyttänyt vaalikoneita	151
<i>Kuvio 6.2.</i> Vaalikoneita käyttäneiden osuus eduskuntavaaleissa 2019 ja presidentinvaaleissa 2018 väestöryhmittäin	152
<i>Kuvio 6.3.</i> Mitä vaalikoneita käytti: Eduskuntavaalit 2019 vs. presidentinvaalit 2018	154
<i>Kuvio 6.4.</i> Missä määrin arvioi saaneensa tietoa eri lähteistä oman äänestyspäätöksensä tueksi: eduskuntavaalit 2019 vs. presidentinvaalit 2018	155
<i>Kuvio 6.5.</i> Suhtautuminen vaalikoneisiin ja niiden käyttöön vuoden 2019 eduskuntavaaleissa ja vuoden 2018 presidentinvaaleissa	160
<i>Kuvio 6.6.</i> Suhtautuminen vaalikoneisiin niiden omakohtaisen käytön mukaan	163
<i>Kuvio 6.7.</i> Vaalikoneet eduskuntavaaleissa – suhtautuminen väittämiin	167
<i>Kuvio 6.8.</i> Missä määrin vaalikoneet auttoivat ja missä määrin vaikeuttivat oman ehdokkaan löytämistä eduskuntavaaleissa	170
<i>Kuvio 7.1.</i> Vaalikoneet lisäsivät kiinnostustani äänestää eduskuntavaaleissa	181
<i>Kuvio 7.2.</i> Vaalikoneen käyttö innosti minua käymään äänestämässä	182
<i>Kuvio 7.3.</i> Kuinka paljon eri syyt vaikuttivat siihen, minkä puolueen tai muun ryhmittymän ehdokasta äänesti eduskuntavaaleissa	187

<i>Kuvio 7.4.</i> Eri tekijöiden vaikutus siihen, minkä puolueen/ ryhmittymän ehdokasta äänesti: vaalikoneelta saadut tiedot ja informaatio	190
<i>Kuvio 7.5.</i> Eri tekijöiden vaikutus siihen, minkä puolueen/ ryhmittymän ehdokasta äänesti: iän korrelaatiot arviointeihin (r)	191
<i>Kuvio 7.6.</i> Kuinka tärkeitä seuraavat tekijät olivat silloin kun päätti, ketä ehdokasta äänestää eduskuntavaaleissa	193
<i>Kuvio 7.7.</i> Tekijöiden tärkeys silloin kun päätti ketä äänestää: vaalikoneelta saadut tiedot ja informaatio	196
<i>Kuvio 7.8.</i> Suhtautuminen kahteen vaalikoneita ja ehdokasvalintaa koskevaan väittämään vuoden 2019 eduskuntavaaleissa	197

Kaaviot

<i>Kaavio 9.1.</i> SWOT-nelikenttä vaalikoneista Suomen poliittisessa järjestelmässä	239
<i>Kaavio 9.2.</i> SWOT-nelikenttä vaalikoneiden vaikutuksista valitsijoiden näkökulmasta	243
<i>Kaavio 9.3.</i> SWOT-nelikenttä vaalikoneista osana politiikan journalismia	247

Kuvat

<i>Kuva 4.1.</i> HS:n presidenttivaalikoneen dataan perustuva visualisointi ehdokkaiden mielipide-eroista	95
<i>Kuva 4.2.</i> Ylen presidenttivaalikoneen dataan ja suomalaisten surveyvastauksiin perustuva visualisointi ehdokkaiden ja kansalaisten mielipide-eroista	95
<i>Kuva 4.3.</i> MTV esitteli toistuvasti uutistensa lomassa presidenttiehdokkaat kuvagalleriana	97
<i>Kuva 4.4.</i> Ylen eduskuntavaalikoneen dataan perustuva visualisointi kansanedustajaehdokkaiden mielipide- eroista puolueittain ja niihin rinnastettaviin ryhmittymiin esitettynä	101

<i>Kuva 4.5.</i> HS:n eduskuntavaalikoneen dataan perustuva visualisointi kansanedustajaehdokkaiden mielipide-eroista puolueittain ja niihin rinnastettaviin ryhmittymiin esitettynä	103
<i>Kuva 4.6.</i> MTV:n eduskuntavaalikoneen suositteluimmat ehdokkaat listattuna taustakuvan päälle	104
<i>Kuva 4.7.</i> Ylen eduskuntavaalikoneen dataan perustuva interaktiivinen visualisointi kansanedustajaehdokkaiden mielipide-eroista	105

Taulukot

<i>Taulukko 1.1.</i> Tutkimushankkeen tuottaja- ja käyttäjänäkökulmat sekä näiden päätutkimusaineistot	37
<i>Taulukko 2.1.</i> Suomalaiset internetin käyttäjinä ikäryhmittäin vuonna 2018	44
<i>Taulukko 3.1.</i> Median vaalikoneet eduskuntavaaleissa 2019	62
<i>Taulukko 3.2.</i> Järjestöjen vaalikoneet eduskuntavaaleissa 2019	64
<i>Taulukko 3.3.</i> Vaalikoneet presidentinvaalissa 2018	67
<i>Taulukko 5.1.</i> Teemojen esiintyminen median presidentinvaalikonekysymyksissä	123
<i>Taulukko 5.2.</i> Teemojen esiintyminen vaalikonejuttujen otsikoissa ja ingresseissä	130
<i>Taulukko 5.3.</i> Teemojen esiintyminen vaalijuttujen otsikoissa ja ingresseissä	133
<i>Taulukko 5.4.</i> Presidenttiehdokkaiden näkyvyys vaalikonejutuissa	137
<i>Taulukko 5.5.</i> Presidenttiehdokkaiden esiintyminen vaalijuttujen otsikoissa ja ingresseissä	138
<i>Taulukko 6.1.</i> Äänestyspäätösten tietolähteet vuoden 2019 eduskuntavaaleissa: kaikki ja alle 30-vuotiaat äänioikeutetut	157
<i>Taulukko 6.2.</i> Suhtautumis- ja käyttötapojen keskinäiset korrelaatiot	169

<i>Taulukko 8.1. Haastateltujen Pirkanmaan vaalipiirin kansanedustajaehdokkaiden (n=30) mainitsemat kolme tärkeintä vaalikonetta vuoden 2019 eduskuntavaaleissa heidän omalta kannaltaan</i>	216
--	-----

Liitetaulukot

<i>Liitetaulukko 2.1. Vuoden 2018 presidentinvaalin ehdokkaat ja tulokset</i>	276
<i>Liitetaulukko 2.2. Vuoden 2019 eduskuntavaalien tulos: puolueiden paikat, paikkamuutokset 2015–2019, ääniosuus ja ääniosuusmuutokset 2015–2019</i>	277
<i>Liitetaulukko 3.1. Painottamattomat vastaajamäärät kuvioon 2.3: Vaalikoneiden käyttö eduskuntavaalien tietolähteenä viidessä ikäryhmässä vuosien 2003–2019 eduskuntavaaleissa</i>	278
<i>Liitetaulukko 3.2. Painottamattomat vastaajamäärät kuvioissa 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 7.3, 7.5, 7.6 ja 7.8</i>	278
<i>Liitetaulukko 3.3. Painottamattomat vastaajamäärät kuvioissa 6.1, 6.2, 7.1, 7.2, 7.4 ja 7.7</i>	279
<i>Liitetaulukko 4.1. Neljän median laatimat jutut vaalikoneista vuoden 2018 presidentinvaalissa</i>	280
<i>Liitetaulukko 4.2. Neljän median laatimat jutut vaalikoneista vuoden 2019 eduskuntavaaleissa</i>	280
<i>Liitetaulukko 5.1. Teemojen esiintyminen median eduskuntavaalikonekysymyksissä</i>	281
<i>Liitetaulukko 5.2. Presidenttiehdokkaiden esiintyminen vaalikonejuttujen otsikoissa ja ingresseissä</i>	281
<i>Liitetaulukko 5.3. Presidenttiehdokkaiden mainitseminen vaalikonejuttujen leipätekstissä</i>	282
<i>Liitetaulukko 5.4. Presidenttiehdokkaiden siteeraaminen vaalikonejuttujen leipätekstissä</i>	282
<i>Liitetaulukko 5.5. Presidenttiehdokkaiden esiintyminen vaalikonejuttujen valokuviissa</i>	283

Esipuhe

Vaalikoneet 2020 -tutkimushanke sai alkunsa keväällä 2017 Helsingin Sanomain säätiölle osoitetusta rahoitushakemuksesta. Ideana oli tehdä aidosti monitieteistä tutkimusta politiikan ja journalismin tutkimusalojen kesken. Vaalikonejournalismia tutkittaisiin media- ja haastatteluaineistoin, kun taas suhtautumista vaalikoneisiin ja niiden käyttöä analysoitaisiin kyselyaineistoin. Kiitämme Helsingin Sanomain Säätiötä tutkimuksemme mahdollistamisesta.

Tämän kirjan kirjoittajien lisäksi hankkeeseen on osallistunut kiinteästi hakemusvaiheesta alkaen Esa Reunanen tutkimuskeskus COMETista. Hän osallistui kaikkiin hankekokouksiin ja -tilaisuuksiin ja kommentoi kirjan kaikkia lukuja. Esa vaikutti monin tavoin tutkimuksen sisältöön ja toteutukseen koko hankkeen aikana. Syvä kiitos.

Lisäksi kiitämme muita henkilöitä, jotka auttoivat työllään merkittävästi tutkimustamme. Heli Heino kokosi ja koodasi vaalikone- ja media-aineistoja. Nelli Leinonen keräsi hankkeen palkkaamana graduunsa haastatteluaineiston pirkanmaalaisista kansanedustajaehdokkaista. Josefina Sipinen vastasi hankkeen kotisivujen (vaalikoneet2020.fi) graafisesta ilmeestä ja teknisestä toteutuksesta. Pentti Kiljunen Yhdyskuntatutkimus Oy:stä laati kirjan ja hankkeen verkkosivujen graafiset esitykset. Suuri kiitos Teille kaikille.

Kirjan lukujen kirjoittaminen toteutettiin siten, että kullekin luvulle sovittiin vastuukirjoittaja, jonka tekstejä muut kommentoivat. Sami Borgin päävastuulla olivat luvut 1, 2, 6, 7 ja 8 ja Kari Koljosen päävas-

tuulla luvut 3, 4 ja 5. Kirjan johtopäätösluku kirjoitettiin yhdessä. Tutkimushankkeen aineistoista tullaan tuottamaan myös muita julkaisuja.

Tutkimus on toteutettu Tampereen yliopistossa. Kari Koljonen ja Esa Reunanen työskentelevät yliopiston viestintätieteiden tiedekunnassa Journalismin, viestinnän ja median tutkimuskeskus COMETissa ja Sami Borg yliopiston johtamisen ja talouden tiedekunnassa politiikan tutkimuksen oppiaineessa. Hankkeen kyselyaineistot arkistoidaan Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon.

Lopuksi kiitämme kustantajan käyttämiä vertaisarvioitsijoita arvokkaista kommentista kirjamme käsikirjoitukseen.

Tampereella 31.8.2020

Sami Borg ja Kari Koljonen

1 Johdanto

Tämä tutkimus kohdistuu laaja-alaisesti vaalikoneisiin ja niiden käyttöön Suomen vaaleissa. Tarkoitamme vaalikoneilla internetissä toimivia sovelluksia, jotka tarjoavat kansalaisille mahdollisuuden verrata pelillisesti omia mielipiteitään vaaleissa tarjolla oleviin vaihtoehtoihin: ehdokkaiden ja puolueiden mielipiteisiin sekä muihin ominaisuuksiin. Journalistiselta kannalta vaalikoneet ovat sisältötyyppi, jonka avulla käyttäjälle voidaan tarjota mahdollisuus tutustua suureen määrään vaalitietoa hänelle itselleen merkityksellisistä näkökulmista (Upola 2018, 97). Erityisesti tutkimme ja vertailemme vaalikoneiden käyttöä vuoden 2018 presidentinvaalissa ja vuoden 2019 eduskuntavaaleissa. Lisäksi analysoimme vaalikoneiden käyttöä ja merkitystä jonkin verran myös muissa vaalityypeissä. Olemme kiinnostuneita kaikista vaalikoneita käyttävistä tahoista: valitsijoista, ehdokkaista ja mediasta. Tutkimme perustavia kysymyksiä vaalikoneiden käytön määrästä ja laadusta, vaalikoneiden yleisestä merkityksestä sekä vaikutuksesta äänestämiseen. Tutkimus kohdentuu huomattavassa määrin myös vaalikonejournalismiin, mikä on uusi avaus alan tutkimuksessa.¹

¹ Tässä tutkimuksessa käytämme vaalikonejournalismi-sanaa sekä laajassa että suppeassa merkityksessä. Suppeassa merkityksessä siihen sisältyvät vaalikoneita koskevat tai niiden tuottamaan dataan perustuvat journalistiset jutut. Laajassa merkityksessä vaalikonejournalismiin sisältyvät myös itse vaalikoneet. Vaalikone on yksi journalistinen ilmaisumuoto muiden joukossa. Sen kysymysvalinnat, toiminta-algoritmit ja ulkoasulliset valinnat perustuvat journalistiseen harkintaan, ja se on myös hyvä esimerkki journalismin vuorovaikutteisista ja pelillisistä mahdollisuuksista. Vaalikonejournalismi-sanankäsitteellinen ala käy ilmi kulloisestakin asiayhteydestä.

Tutkimuksen aineistopohja on monipuolinen. Useiden hanketta varten kerättyjen valitsijakyselyjen lisäksi hyödynnämme tutkimusaineistona itse vaalikoneita, vaalikoneisiin liittyviä uutisia, sekä vaali ehdokkaiden, kampanjavastaavien ja vaalikoneiden tekijöiden haastatteluja. Näin pyrimme luomaan ajantasaisen ja kattavan kokonaiskuvan vaalikoneiden nykyisestä asemasta ja merkityksestä suomalaisessa poliittisessa järjestelmässä ja viestintäkentässä. Tutkimuksen lopuksi pohdimme myös suomalaisten vaalikoneiden kehittämismahdollisuuksia.

Vaalikoneet ja äänestäminen tutkimuksen kohteina

Ensimmäisen suomalaisen vaalikoneen toteutti Yleisradio Erkki Vihtosen johdolla jo vuoden 1996 europarlamenttivaaleihin. Mallina oli tuolloin CNN:n interaktiivinen kysely, joka sisälsi keskeisiä presidentinvaalien mielipidekysymyksiä (ks. Vihtonen 2007, 29). Ylen pilotin jälkeen muut mediat seurasivat ideaa nopeasti. Vuoden 1999 eduskuntavaaleissa palveluntarjoajiin liittyi Helsingin Sanomat, ja vuoden 2000 presidentinvaaleissa ja kuntavaaleissa mukana oli jo kymmenkunta muuta viestintä (Suojanen 2007, 15–16).² Suomessa suosituimmat vaalikoneet ovatkin olleet alun pitäen poikkeuksetta medioiden tuottamia.

Vaalikoneiden kansainvälinen historia ulottuu vain vähän suomalaisia vaalikoneita pidemmälle. Alan tutkimuksessa on nostettu varhaisimmaksi esimerkiksi Alankomaiden StemWijzer-sovellus. Se toteutettiin valtakunnallisena verkkoversiona vasta vuonna 1998, mutta luotiin printtiversiona jo 1980-luvun loppupuolella (Rosema, Anderson & Walgrave 2014, 240; Garzia & Marschall 2012, 205).

Käytetyin englanninkielinen yleistermi vaalikoneille on *Voting Advice Application*, lyhennettynä VAA. Kansainvälinen VAA-tut-

² Suomalaisten vaalikoneiden alkutaival ja 2000-luvun alkupuoliskon tilanne on kuvattu seikkaperäisesti *Vallaton vaalikone* -kirjan historiakatsauksessa (Suojanen 2007).

HDOKKAIDEN mielipiteitä kartoittavilla vaalikoneilla Suomessa jo yli 20 vuoden historia. Ehdokaskeskeisen vaalijärjestelmänsä vuoksi Suomi on kansainvälisesti vertaillen vaalikoneiden lukumäärän, laadun ja käyttömäärien erityistapaus – jonkinlainen luvattu maa.

TEOS *Käyttöliittymä vaaleihin: Tutkimus vaalikoneista kansalaisten, ehdokkaiden ja journalismin näkökulmista* tarjoaa ajantasaisen ja kattavan kokonaiskuvan vaalikoneiden nykyisestä asemasta ja merkityksestä suomalaisessa poliittisessa järjestelmässä ja viestintäkentässä. Täysin uusia tutkimuksellisia näkökulmia ovat vaalikonejournalismi sekä ehdokkaiden näkemykset vaalikoneista. Tutkimusaineisto koostuu valitsijakyselyistä, vaalikoneiden analyysistä, vaalikoneita koskevista uutisista sekä ehdokkaiden, kampanjavastaavien ja vaalikoneiden tekijöiden haastatteluista.

TEOS on suunnattu tiedeyhteisölle, journalisteille ja vaalikoneista kiinnostuneille kansalaisille.

ISBN 978-952-359-027-4

9 789523 590274

TAMPERE
UNIVERSITY
PRESS

Kansi: Miika Immonen